

Begrenzingsplan Ganzenfoerageergebieden Noord-Holland

(Begrenzings Programma Beheer)

6.080 ha begrensd

waarvan: - 2.121 ha in de Zeevang
 - 2.497 ha in Waterland-oost
 - 1.462 ha in de Vechtstreek

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland
Vastgesteld 10 april 2007

dienst landelijk gebied

voor ontwikkeling en beheer

Dit plan is opgesteld door de Dienst Landelijk Gebied (DLG) in samenwerking met een subcommissie in opdracht van de provincie Noord-Holland. DLG is het overheidsbedrijf voor ontwikkeling en beheer van het landelijk gebied in Nederland. DLG is (beleids)adviseur, bedenker en uitvoerder van plannen om de groene ruimte in Nederland mooier en vitaler te maken. DLG werkt aan een gezonde landbouw, een betere natuur, meer recreatie en een mooier landschap.

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Beleid	
2.1	Programma Beheer	5
2.2	Vogelrichtlijn	5
2.3	Overige planvorming	5
3.	Begrenzing	
3.1	Criteria	6
3.2	Aanpassing begrensde gebieden	6
4.	Subsidiemogelijkheden Programma Beheer	
4.1	Algemeen	8
4.2	Algemene bepalingen	8
4.3	Openstelling pakketten en subsidieaanvraag	8

Bijlage

Bijlage 1	Overzicht begrensde hectares
Bijlage 2a	Zeevang kaart begrenzing schaal 1:50.000
2b	Waterland-Oost kaart begrenzing schaal 1:50.000
2c	Vechtstreek kaart begrenzing schaal 1:50.000

1. Inleiding

Om de schade door overwinterende ganzen en smienten aan de landbouw te beperken, en tegelijkertijd de duurzame instandhouding van deze soorten te waarborgen heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) ca. 80.000 ha foerageergebied aangewezen voor kolgans, grauwe gans, smient, brandgans en kleine rietgans. Deze foerageergebieden moeten zoveel mogelijk binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) liggen. In de foerageergebieden moet zo weinig mogelijk verstoring zijn en voldoende voedsel voor de ganzen worden aangeboden. De Provincies begrenzen de foerageergebieden. In de begrensde gebieden worden beperkingen vanuit de Flora- en faunawet van kracht en zijn er subsidiemogelijkheden in het kader van de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer (SAN) van Programma Beheer (PB). Buiten de foerageergebieden kunnen de ganzen worden verjaagd en eventueel worden bejaagd.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland hebben op 25 april 2006 het "Begrenzingsplan Ganzenfoerageergebieden Noord-Holland" vastgesteld. Er is toen in totaal 5.794 hectare begrensd in de Zeevang, Waterland-Oost en de Vechtstreek. De begrenzing wordt nu enigszins aangepast als gevolg van enkele binnengekomen beroepen en de mogelijkheid om een gedeelte van het Vogelrichtlijngebied Zeevang te begrenzen. In dit plan is nu 6.080 hectare begrensd. Dit plan vervangt het plan zoals dat op 25 april 2006 is vastgesteld.

Beleidskader Faunabeheer

In 2003 heeft de minister van LNV een beleidskader opgesteld met daarin maatregelen hoe om te gaan met overwinterende ganzen en smienten (Uitvoering van het beleidskader Faunabeheer in verband met overwinterende ganzen en smienten vanaf 1 oktober 2004). Het Beleidskader gaat uit van twee belangrijke uitgangspunten. Enerzijds streeft het Beleidskader naar een duurzame staat van instandhouding van overwinterende ganzen en smienten als uitvloeisel van de internationale verantwoordelijkheid van Nederland voor beschermde soorten (Vogelrichtlijn). Anderzijds geeft het Beleidskader aan dat de omvang en toename van de schade als gevolg van overwinterende ganzen en smienten zodanig omvangrijk is, dat beheer noodzakelijk is.

In het Beleidskader wordt aangegeven dat er in totaal 80.000 ha foerageergebieden moet komen voor deze groep, die zoveel mogelijk binnen de EHS ligt. De foerageergebieden bestaan uit overjarige gras en zullen ook zoveel mogelijk samenvallen met de Vogelrichtlijngebieden.

Noord-Holland

Op basis van de aanwezigheid van ganzen en smienten is bepaald dat in Noord-Holland netto 5.552 hectare ganzenfoerageergebied kan worden begrensd voor overwinterende ganzen en smienten. Het ministerie van LNV heeft onlangs ingestemd met een ruime jas begrenzing met een quotum van 5.552 hectare.

2. Beleid

2.1 Programma Beheer

Dit "Begrenzingsplan Ganzenfoerageergebieden Noord-Holland" is een aanvulling op de reeds vastgestelde gebiedsplannen en het probleemgebiedenplan voor programma beheer in Noord-Holland. Ook hier geldt dat alleen in de gebieden die begrensd zijn als foerageergebied speciale (ganzen)pakketten worden opengesteld.

2.2 Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn heeft tot doel de bescherming en het beheer van alle vogels en hun habitats (leefomgeving), die op het grondgebied van de Europese Unie in het wild leven. Ter bescherming van geschikte habitats zijn voor de soorten die zijn opgenomen in Bijlage I van de Vogelrichtlijn, speciale beschermingszones aangewezen, alsmede voor soorten die voor een belangrijk deel van hun populatie (meer dan 1%) afhankelijk zijn van bepaalde gebieden. Deze gebieden hebben met nadruk ook betrekking op vogelsoorten die Nederland slechts als tijdelijke verblijfplaats gebruiken tijdens de vogeltrek.

In Noord-Holland zijn veertien Vogelrichtlijngebieden aangewezen. Hiervan zijn negen gebieden aangewezen voor de smient, zeven voor de grauwe gans, vijf voor de kolgans, twee voor de brandgans en één voor de kleine rietgans. Deze gebieden betreffen voornamelijk waterrijke gebieden, die naast een foerageerfunctie met name een rustfunctie vervullen voor de genoemde soorten. Vogelrichtlijngebieden als het IJsselmeer, Waddenzee, (Kust van Wieringen), Markermeer en IJmeer worden – voor zover het gaat om de Noord-hollandse delen daarvan - zelfs vrijwel alleen als rustplaats gebruikt, aangezien voldoende geschikte foerageermogelijkheden (voedselrijke graslanden) ontbreken. Deze foerageermogelijkheden zijn daarentegen wel aanwezig in aangrenzende graslanden, die soms niet (bijvoorbeeld Waterland) en soms wel (bijvoorbeeld Polder de Zeevang) als Vogelrichtlijngebied zijn aangewezen. Vogelrichtlijngebieden vallen onder de Natura 2000. Voor de Natura 2000 gebieden moet binnen 3 jaar een beheerplan worden opgesteld. In een beheerplan staan de instandhoudingsdoelen en maatregelen beschreven en het beheerplan geeft aan welke activiteiten in het gebied wel of niet vergunningsplichtig zijn.

2.3 Overige planvorming

De begrenzingen van gebieden in dit plan hebben op geen enkele wijze gevolgen voor de bestemming in het kader van de ruimtelijke ordening (streek- en bestemmingsplannen) en water- en milieubeleid.

De uitvoering van dit plan vindt plaats op basis van vrijwillige deelname aan de subsidieregeling. Dit plan is gebaseerd op de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer Noord-Holland (PSAN), gepubliceerd in het provinciaal blad 2006-70. Op de vaststelling van dit plan is de procedure van toepassing die is geregeld in afd. 3.5 van de Algemene Wet Bestuursrecht.

Gedeputeerde Staten kunnen op voorstel en in overeenstemming met het POL wijzigingen van eenvoudige aard in de begrenzingen aanbrengen, nadat de betrokken ondernemers, huidige en toekomstige gebruikers en/of eigenaren, daarmee hebben ingestemd.

3. Begrenzungen

3.1 Criteria

In het stappenplan beleidskader Faunabeheer zijn criteria aangegeven waaraan begrenzungen moeten voldoen:

- Liggen in of grenzend aan Vogelrichtlijngebieden en beschermde natuurmonumenten
- Minimaal grote per gebied is 500 hectare (of 300 hectare wanneer het aansluit bij een storingsvrij gebied van voldoende omvang).
- Gebieden vallen binnen SAN/ SN begrenzing.
- In de gebieden zijn veel schadetegemoetkomingen uitgekeerd
- Rekening houden met de aantallen die zich daar de afgelopen jaren hebben opgehouden.

3.2. Aanpassing begrensde gebieden

Zeevang

In de Zeevang waren twee gebieden begrensd, het gebied ten westen van de spoorlijn Purmerend- Hoorn en het gebied ten oosten van N247 (Zesstedenweg). Vanuit de subcommissie is het advies gekomen om ook een (groot) deel van het tussenliggende Vogelrichtlijngebied te begrenzen. In het eerste begrenzungenplan is dit niet gebeurd omdat het beschikbare quotum dat niet toeliet. Inmiddels heeft het ministerie van LNV ingestemd met een ruime jas begrenzing met een quotum van 5.552 hectare. Met alle grondeigenaren in het gebied is overleg geweest en er is nu in dit gebied 229 hectare extra begrensd. De grondeigenaren van de nu extra begrensde gebieden hebben allen aangegeven hier positief tegenover te staan.

De Zeevang is een waterrijk open veenweidegebied, de polder bestaat voornamelijk uit graslanden en is een goed tot zeer goed weidevogelgebied. Het gebied is vooral van belang voor opvang van de weide-, moeras- en watervogels. Aan de oostkant grenst het hele gebied aan het Vogelrichtlijngebied van het IJsselmeer. Het begrensde gebied ligt voor een deel in het Vogelrichtlijngebied Zeevang.

In totaal is nu in de Zeevang 2.121 hectare begrensd. Hiervan ligt 350 hectare binnen gebieden met een natuurbegrenzing.

Waterland-Oost

De begrenzing in Waterland-Oost bestaat uit kleinere deelgebieden. Waterland-Oost is een gebied waar het accent vooral ligt op de weidevogels en daaraan verbonden openheid van het landschap en foerageer- en rustgebied van water- en (riet)moerasvogels. Ook dit gebied wordt aan de oostkant begrensd door het vogelrichtlijngebied van het IJsselmeer.

In dit gebied hebben twee ondernemers beroep aangetekend tegen de vastgestelde begrenzing. De subcommissie heeft hierop aan GS geadviseerd deze gebieden te ontgrenzen omdat het begrip "draagvlak" zwaarder dient te wegen dan het begrip "aaneengeslotenheid". De te ontgrenzen gebieden zijn in totaal 23 hectare groot. De vrijgekomen hectares zijn op advies van de subcommissie benut voor het begrenzen van de Durgerdammerdie. Om een logisch geheel te creëren is in totaal 68 hectare begrensd. De betrokken eigenaren hebben allen aangegeven hier positief tegenover te staan.

In totaal is in Waterland-Oost nu 2.497 hectare begrensd. Hiervan ligt 774 hectare binnen gebieden met een natuurbegrenzing.

Vechtstreek

In de Vechtstreek zijn drie agrarische gebieden ten westen en één gebied ten zuidoosten van het Naardermeer begrensd. Tevens is een gedeelte van de Horstermeerpolder begrensd.

Deze gebieden grenzen veelal aan natuurgebieden die opgenomen zijn als vogelrichtlijngebieden (Naardermeer, Ankeveense - en Kortenhoefse plassen). Deze natuurgebieden worden veelal als rustgebieden gebruikt. Aan de noordkant wordt het gebied begrensd door het vogelrichtlijngebied van het IJsselmeer.

In dit gebied is een kleine wijziging doorgevoerd. Twee beheerders zijn op hun verzoek alsnog in de begrenzing opgenomen. Het gaat om 12 hectare.

Totaal is in de Vechtstreek nu 1.462 hectare begrensd. Hiervan ligt 32 hectare binnen gebieden met een natuurbegrenzing.

De volgende wijzigingen zijn doorgevoerd:

Gebied	Ha oud	Ha er af	Ha er bij	Ha nieuw
Zeevang	1.892	0	229	2.121
Waterland-Oost	2.452	23	68	2.497
Vechtstreek	1.450	0	12	1.462
Totaal	5.794	23	309	6.080

Een uitsplitsing van de begrensde hectares is weergegeven in bijlage 1.

4. Subsidiemogelijkheden Programma Beheer

4.1 Algemeen

De in dit plan opgenomen beheerspakketten maken onderdeel uit van de Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer Noord-Holland (PSAN).

Doel van deze pakketten is om in de winterperiode voldoende voedsel voor de ganzen en de smienten beschikbaar te kunnen stellen. De pakketten voor grasland en bouwland zijn in overleg met alle betrokken partijen tot stand gekomen.

Vergoedingen voor ganzenopvang in de SAN zijn samengesteld uit drie onderdelen:

- extra kosten voor het beheer,
- gedeerde inkomsten.
- een stimulanspremie.

De vergoedingen kunnen jaarlijks worden aangepast.

Bedrijven die binnen de voorziene foerageergebieden liggen die geen opvangovereenkomst willen of kunnen sluiten houden het recht op schadevergoeding (aan te vragen via het Faunafonds).

Buiten de ganzenfoerageergebieden kan geen overeenkomst worden aangevraagd. Wel kan daar een verzoek tot schadevergoeding worden gedaan.

De exacte regels voor weren, verjagen, jacht (op ganzen en andere dieren) en schadevergoeding staan vermeld in het plaatselijk geldende faunabeheersplan.

4.2 Algemene bepalingen

Een begrensd ganzenfoerageergebied bestaat uit een aaneengesloten oppervlakte van minimaal 500 hectare landbouwgebieden, natuurgebieden, wateren of anderszins gebieden waar ganzen rusten of foerageren en waar de rust voldoende is verzekerd tussen 1 november en 1 april. Ook kleinere landbouwgebieden mogen samen met natuurgebieden een ganzenfoerageergebied van minstens 500 hectare vormen. Uit wetenschappelijk onderzoek en uit de praktijk blijkt dat de overwinterende ganzen deze periode in Nederland verblijven. Afhankelijk van het agrarisch gebruik op een perceel kan een boer de vergoeding aanvragen voor verschillende beheerspakketten. De provincies hebben vooral grasland aangewezen als ganzenfoerageergebied. Hiervoor is een beheerspakket voor beheer van grasland ontwikkeld. Daar waar dat niet anders kan omdat uit de praktijk blijkt dat de ganzen in die gebieden steeds terugkeren, hebben de provincies ook bouwland begrensd als ganzenfoerageergebied.

4.3 Openstelling pakketten en subsidie aanvraag

Alle pakketten zoals die zijn of worden gepubliceerd in het provinciaal blad zijn opengesteld.

Meer informatie is te vinden op de website: www.hetlnvloket.nl en www.noord-holland.nl. Daar staat ook de volledige tekst van de regelingen en de pakketten met achtergrondinformatie over het subsidiestelsel

Het aanvraagformulier met de 'Voorwaarden en verplichtingen Subsidie Regeling (Agrarisch) Natuurbeheer en een uitgebreide toelichting kan worden aangevraagd bij het **LNV-loket 0800 – 22 333 222**.

De subsidieaanvraag moet worden ingediend bij Directie Regelingen (DR) in Roermond. DR zal de aanvraag inhoudelijk beoordelen. De Dienst Landelijk Gebied (DLG) zal de aanvraag daarna eventueel in het veld (en in detail op inhoudelijk niveau) beoordelen. De DLG is ook de instantie die controles op de maatregelen uitvoert. DR zal zorg dragen voor beschikkingen en uitkering van de vergoedingen.

Verdere informatie bij:

Provincie Noord-Holland, postbus 3007, 2001 DA Haarlem, telefoon (023- 514 3707).

Dienst Landelijk Gebied, postbus 20021, 3502 LA Utrecht, telefoon 030 – 2344079.

DR Zuidoost, postbus 965, 6040 AZ Roermond (0800 – 22 333 222).